

STANDARD DYRKNINGSVEJLEDNING

FOR

ZANTEDESCHIA SP. OG HYBRIDER

Foto: floradania.dk

	<p>Zantedeschia sp. og hybrider (Calla)</p>
Botanik	<p>Familie: Araceae Hjemsted: Sydafrika</p>
Sorter	<p>Både arter og hybrider dyrkes. <i>Z. aethiopica</i> bliver højere end <i>Z. a. 'Childsiana'</i>. Farvespektret er renhvid, cremehvid, gul, abrikos, orange, rosa, mørkerød, purpur og violet Z. rehmannii 'Superba', lyserød, grønne blade, lav, 20-30 cm, kan drives på 60-80 dage, afhængigt af årstid. Z. elliotiana x maculata, gul, 30-40 cm, færre blomster end <i>Z. rehmannii</i>, drives på 70-90 dage. Z. albo-maculata, hvid, spættede blade, mellem de to foran nævnte i højden, drives på 65-85 dage. Z. aethiopica 'Childsiana', hvid, grønne blade, drives på 50-90 dage, afhængigt af årstiden. Blomstrer om vinteren, afhængigt af temperaturen</p>
Formering	<p>Rhizomer ("knolde"): Disse købes normalt i 4 størrelser: 3,5-4, 4-5, 5-6 og over 6 cm. Lagring af knoldene ud over den nødvendige hviletid er mulig, men der kan opstå fysiologiske og sundhedsmæssige problemer (se lagring). Vævskultur: De knolde man køber, udvikler sig i løbet af 2 år, så der kan dannes blomst. Frøformer: Dette er ikke almindeligt hos færdigvareproducenterne, da der går 3 år fra såning til salgsfærdige planter</p>
Lagring	<p>Rhizomerne skal hvile i mindst 9 - 10 uger fra optagning før de kan drives. Rhizomerne kan lagres i 20 - 30 uger ved 20 - 21°C, men ved opbevaring ved over 20°C i mere end 10 uger vil der dannes lange skud, som kan beskadiges ved transport eller plantning. Opbevaring ved 8 - 15°C i perioder længere end 10 uger vil holde rhizomerne fri for skuddannelse. Rhizomerne opbevares i et fugtholdende medium, men må ikke pakkes ind i plastfolie. Jo længere opbevaringen varer, desto hurtigere blomstrer planten, men bladantallet vil aftage. For at undgå reduktion af bladantallet kan rhizomerne opbevares ved 10 - 15°C, hvorefter temperaturen hæves til 20°C i de sidste 2 uger før plantning. Samme behandling bør gives, hvis der er mistanke om lang transporttid ved lave temperaturer.</p>
Potning Pladsforbrug	<p>Der lægges et rhizom i en 11 cm potte, rhizomet dækkes med 2-3 cm voksemedium, som skal være letgødet med</p>

	god porevolumen (melleffin) og pH 5,5 - 6,5
Klimaforhold	<p>Temperatur:</p> <p>Kalla gror ikke ved temperaturer under 10°C, og kommer temperaturen under 5°C ødelægges blomsteranlæggene. Spiringen sker bedst ved 18-20°C. Videre dyrkning og blomstring: 15-18°C. Ved højere temperaturer bliver planterne lange og blomsternes farver bliver lyse.</p> <p>Lys/skygge:</p> <p>Der skygges ved indstråling på 50.000 lux (= 400 W pr. m²).</p> <p>Luftfugtighed:</p> <p>Den relative luftfugtighed bør ikke komme over 85%, da høj luftfugtighed vil fremme udviklingen af et eventuelt Erwinia-angreb.</p>
Vand Gødskning	<p>Planterne må gerne tørre let ud, for at forebygge angreb af bakterier og sørgemyggelarver, men de må aldrig blive helt tørre.</p> <p>Vandingsvandets gødningsindhold bør være sammensat i forholdet:</p> <p style="text-align: center;">N : P : K : Ca : Mg</p> <p style="text-align: center;">100 : 10 : 138 : 34 : 10 + mikronæring.</p> <p>Lv. 1,6-1,8.</p>
Vækstregulering	<p>Stærkt voksende arter/sorter retarderes. Der er pt. ingen godkendte vækstreguleringsmidler.</p> <p>Lav temperatur (15-16°C) og meget lys er den bedste retardering. Planterne bliver længere ved lang dag end ved kort dag.</p>
Blomstring	<p>Antallet af blomster afhænger af rhizomets størrelse, men behandling med gibberellinsyre kan forøge antallet af blomster, udviklingstiden påvirkes ikke. Høje koncentrationer øger blomsterantallet, men giver smallere blade.</p> <p>Rhizomerne kan dyppes i fra 15 sek. til 5 min. i en 75-100 ppm gibberellinsyreopløsning (75-100 mg pr. liter), men for at undgå spredning af en eventuel Erwinia-infektion, kan i stedet sprøjtes med en 100-125 ppm gibberellinsyreopløsning. Knoldene skal være tørre før de plantes, og det bedste resultat fås, hvis behandlingen sker 2-6 uger før plantning.</p> <p>Kalla er daglængdeneutral. Knopperne dannes og udvikles under de forhold, som er optimale for vegetativ vækst.</p>

Vækstlys	Hvis der gives vækstlys (30-40 W pr. m ²), kan knoldene lægges fra februar til august.
Skadegørere	<p>Erwinia-råd er det største problem, og her hjælper kun renlighed og gode phytosanitære forhold. Undgå at såre rhizomene og kasser alle, som viser tegn på sygdom. For at hæmme udviklingen af evt. Erwinia bør temperaturen ikke blive for høj.</p> <p>For at undgå Erwinia er det vigtigt at huske:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Knoldene skal plantes i en veldrænet sphagnum, det vil sige en lys sphagnum, som iblandes 33 procent Leca, Grodan eller Perlite. 2. Knoldene må aldrig overvandes. Dette er især vigtigt i perioden, før planterne har veludviklede blade og derfor har et lille vandforbrug. 3. Knoldene må aldrig tørre ud, efter at de er plantet. Ødelagte rødder og rodhår som følge af udtørring kan være indfaldsvej for bakterier. <p>Pythium Phytophthora Trips Spindemider Bladlus Dasheen mosaic virus er set i Sydafrika og Australien.</p>
Produktionstid	<p>Fra potning til blomstring går der 50 - 90 dage, hvis rhizomerne har været opbevaret korrekt, afhængig af sort og årstid.</p> <p>Anvendes nyhøstede rhizomer varer det mindst 90 dage før planten blomstrer.</p>
Salgstidspunkt	Planterne sælges, når de første blomster åbner sig, da er holdbarheden bedst.
Litteratur	<p>Christiansen, I., 1991: Miniature forårs Kalla. G.T. (8):161</p> <p>Coor, B.E., 1990: Calla Lilies. Greenhouse Grower, Aug. 22-27.</p> <p>Meer, M.v.d., 1989: Bewegung im Sortiment von Zantedeschia. Deutsch. Gt.bau (48): 2900-2901.</p> <p>Neal, K. 1990: Potted calla lilies, Greenhouse Manager, June. 11-12</p> <p>Welsh, E. 1988: The how's and why's of callas. Commercial Horticulture, Nov. 23-25.</p>